

REDACTIA

Arad, strada Aulich Nr. 1

ABONAMENTUL

într-un an 20 cor. pe 1/4

10 cor.; pe 1/4 de an

5 cor.; pe 1 lună 2 cor.

în Arad de Duminecă pe an

— 4 coroane.

Pentru România și

străinătate pe an:

40 franci.

Manuscrisurile nu se napotăză

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA:

Arad, strada Aulich Nr. 1

INSERȚIUNILE:

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b., și timbru de 60 bani de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Scrisorile nefrancate nu se primesc.

Curentul anti-tran-silvănean.

II.

Cari anume pericole pot să amenințe cu întunecare acea conștiință, care trebuie să fie temeliala viitorului nostru?

Intâiul pericol există inherent în noi. E o însușire proprie omânului de pretutindeni, un defect pe numește „patriotism local“, o tendință inconștientă spre diminuarea unității, spre secesiune. Cu stăruință preocupățiune adese-ori ridiculă deamnă de popoare încă primitive, avem la provincia în care ne-am născut și nu suntem accesibili pentru noțiune mai largă și mai ideală a românismului. De-aici pornirea spre parare. De-aici grupări peste grupări, reprezentând fiecare interese provinciale deosebite. De-aici noțiunile de Munteni, Moldoveni, Ardeleni, Banățeni. De-aici în sfârșit chiar subviziunile în proverbiala zicală: „Nu-ți mânca ca Banățeanul, Banățean ca Gogojanul, Lugojan ca... etc. Și în anul acesta continuă procesul de secesiune, până ce din întreg poporul ieșă doar un singur Român adevărat...“

Vechile lupte între frați reapar în cauza acestei tendințe, aici pe lângă, aici arzând ca jarul sub spuză. Fiecare provincie își are prerogativele revindicățiunile sale. Unii sunt naționali, alții pretextează a vorbi limbă mai curată. Și în câte hărțueli se face, se face sânge rău și se caută vicină, încât în felul acesta se struge adese ori ceea ce poate să dureze de un deceniu cu multă greutate și zidise în direcția bunei înțelegeri. Urma acestei firi a noastre se pare că am fi osândiți la o lungă muncă Sisif.

Aceste certuri, în cari apoi se arde pe față de la cele mai nobile până la cele mai josnice pasiuni, se repetă totdeauna atunci, când din sufletul poporului răslețit lipsește o idee clară și conducătoare, de câte ori se arde din vedere, că toate fracțiunile poporului au un singur ideal.

Teoria undulațiunii culturale la diferite popoare ne învață, că după ce epocă de avânt, în care se eluește o mare parte a energiei organismului etnic, urmează o epocă de decadență. Este epoca realistă, în care interesele se abat de la ținta mare ce le-a unit și se schimbă în interese egoiste, individuale. O asemenea epocă de decadență este apoi prielnică sfâșierilor interne și poate să slăbească un popor până la o complectă destrămare.

Un alt moment protivnic unității noastre de rasă îl alcătuiesc elementele străine cu cari trăim împreună. Nu vom insista aici asupra Maghiarilor, cari cu teroare și chiar cu legea în mână vor să ne desmembreze din corpul nostru etnic. Raporturile noastre cu Maghiarii sunt destul de

clare. Datorințele noastre de îngrădire împotriva lor sunt foarte precis stabilite. Știm că avem de-a face cu un adversar fățis, declarat, cu un adversar istoric. Asaltului îi răspundem cu defensivă; acțiunii lui cu reacțiune. După primejdia constatată, care în acest punct amenință românismul, ne dăm perfect seamă și nu mai e nevoie să o relevăm.

Din nefericire însă o droaie de alte elemente străine mai amenință tendințele noastre de unitate națională și culturală. Acest pericol încolțește în chiar regatul român și nu este cu mult mai puțin însemnat decât chiar pericolul pe care-l constituie Maghiarii.

România adevărată este un stat unitar național, dar are în sine o mulțime de elemente străine, rămășițe din popoare cari exploatau odinioară țeara și poporul românesc de acolo și sunt mai ales Ovreii cari se înmulțesc în mod înspăimântător, fiind din punct de vedere politic și național ca o sabie a lui Damocle deasupra României.

Cum România nici odată n'afortat asimilarea acestor străini, ci din potrivă, a stabilit mai mult sau mai puțin clar principiul purității de rasă, li s'a lăsat tuturor dezvoltare liberă. Astfel elementele greco-bulgare și în special Ovreii și-au păstrat firea și caracterul cu toate atribuțiile particulare ale rasei lor și primejdiesc elementul românesc în măsură destul de cunoscută. Nici că se poate altfel, căci acești străini nu pot simți nici durere nici însuflețire pentru neamul românesc.

Tactica acestor elemente străine — cari nouă, Românilor de aici, ne sunt cunoscute mai mult din scrierile lui Eminescu, — se observă consecuent. De câte ori un curent puternic și ideal ne unește pe toți Românii la un loc, ele tac pitulate sau cel mult simulează o afecțiune, pentru a nu fi o notă discordantă. Așa au făcut pe timpul ultimelor noastre mișcări naționale. Când însă ne găsim în o epocă de puțină cohesiune, elementele străine ies la iveală, se pornesc pe pescuie, încearcă muncă de șobolan, o subminare a bunei înțelegeri între noi. Străinii ațită pasiunile, asmuță pe unii împotriva altora, îndepărtează pe Români dela îndatoririle lor naționale și tind a perverti cele mai elementare principii de cari se leagă viitorul nostru comun.

Astfel se întâmplă acum și prevedem că încă multe suferări o să vină pe capul nostru din pricina acestor străini.

Tot ei mai sunt apoi și canalul prin care se strecură un alt pericol: cosmopolitismul. Străinii au produs prin ziaristică și literatură un curent de veleități internaționale în România. Data fiind libertatea presei pe de-o parte, nemulțumirile agrare pe de-alta, acest curent va continua a rămâne un pericol capital pentru interesele românismului, dacă străinii nu vor fi puși de timpuriu la carantină.

Și va mai fi amenințată conștiința unității noastre totdeauna,

atunci, când conducerea poporului, la noi, în regat, sau în orice altă parte, va fi pus în mâni nechemate. Când se întâmplă — și căruia popor nu i-se întâmplă? — ca neputincioși, speculanți sau șarlatani să pună mâna pe cărna politică și națională; când conducerea culturală începe pe mâni unora obscuranți și agramați, — evident că nimeni din acest soi de diriguitori ai destinului unui popor nu se va putea avânta până la adevărata concepțiune a ideii unității de rasă.

Afirm din capul locului că, fiind noi acum în o epocă de decadență, toate simptomele pericolelor arătate s'au ivit în mod pronunțat în mai multe părți ale românismului. Și certurile s'au ivit. Și străinii și-au arătat colțul. Și cosmopolitismul se resimte. Și diriguitorii poporului nu sunt la culmea chemării lor.

A fi impasibil față de asemenea pericole și a le retăcea, înseamnă a fi inconștient de greutatea principiului unității de rasă.

Intrunirea Delegațiunilor. Deși nici alese nu sunt încă Delegațiunile nici în Ungaria, nici în Austria, — „Budapesti Hirlap“ are în numărul său de ieri știrea, că ele se vor întruni anul acesta în luna Maiu, în capitala Ungariei.

Situația în Austria. Joi, în 15 l. c., toate cluburile de partide austriace au ținut conferințe în chestia alegerii delegațiunilor. Cu cel mai mare interes a fost așteptată pretutindenea hotărârea Cehilor tineri în această privință, căci nu se știa anume, dacă acest partid voeste ori nu să continue obstrucția și în acest caz spre mulțumirea tuturor partidelor, clubul Cehilor tineri în ședința de Joi a hotărât, că în fața alegerii delegațiunii nu vor face de loc greutăți guvernului. Cehii tineri au hotărât totodată, că vor discuta asupra modalității, de-a încheia un compromis cu Germanii.

Ziarul „Politik“ raportează din Viena, că în ședința de Luni a conferinței de împăcare ministrul president Körber va împărți modalitățile, după cari dînsul crede că se poate rezolva chestia folosirii limbilor la diregătorile din provincii.

Manevrele mari din ăstan. Cum se știe, la marile manevre împărătești din ăstan, cari se vor ține mai ales în districtul Jaslo-Kroeno (în Galiția), vor lua parte corpurile de armată: 1, 10, 11 și 6 (Cracovia, Przemyśl, Lemberg și Cașovia) Se vestește acum, că armata acestor corpuri, împărțită în două, va săvârși manevrele sub comanda arhiducilor Francisc Ferdinand și Frideric, fiecare parte deosebit. La aceste manevre vor mai lua parte și o secție a armatei aeriante, cum și o companie de bicicliști. — Fiind că manevrele cad totuși pe timpul secerisului, comanda superioară a armatei a dat ordin, ca dintre rezerviștii agricultori să nu fie chemați sub arme.

O LOVITURĂ FRANCMASONICĂ. Se știe, că în urma adesiunilor ce mai mulți episcopi și preoți din Franța au trimis asumpțiștilor luați la goană de guvernul francez, o luptă s'a declarat între francmasonii de la guvern și elementele cu

adevărat creștine. Guvernul, pentru a frânge pe clericali, a întocmit un proiect de lege în virtutea căruia pe viitor preoții să fie pedepsiți mai aspru în afaceri de agitațiune. Comisia Camerei a răspins însă, cu 7 voturi contra 4, acest proiect de lege întocmit de guvern.

RUSIA SE PREGĂTEȘTE. Se telegrafează din Petersburg că direcția căilor ferate a primit ordin să țină gata 300 vagoane acoperite pentru scopuri militare. Se crede că în curând se vor transporta noi trupe și munițiuni spre granița dinspre Asia și anume spre Herat, unde Englezii au deja în față cam vre-o 50.000 soldați ruși.

Din Dietă.

— Ședința dela 16 l. c.

Obiectul de dezbateră al ședinței este încă tot budgetul ministerului de agricultură.

Cel dintâi a vorbit azi contele Benyovszky Sándor, care a cerut teritoriu mai independent. Trecând apoi la situația tristă a micilor proprietari, a accentuat, că mijlocul de ajutorare asupra acestei clase a poporului s'ar găsi în colonizarea în stil mai mare. Poporul nostru — a zis oratorul — e grozav de înglodat în datorii; posesiunii ei nu-și mai poate cumpăra, și de aceea e necesară colonizarea. Asemeni s'a ocupat și cu situația marilor proprietari, unde cel mai mare rău îl găsește în scăzământul mare al prețurilor produselor. Contele nu primește budgetul.

După dînsul a vorbit Bernath Béla în deosebi despre cultura viilor, cerând dela ministru măsurii mai potrivite pentru prosperarea acestui ram de economie.

Al treilea orator a fost deputatul partidului popular Páder Rez 6. Dînsul s'a ocupat de chestia Rutenilor și a prezentat ministrului un proiect de rezoluțiune, în care a cerut să se facă statistica și conspectul imigrațiilor din Galiția, anume: câți din Ovreii imigrați își au împământeniarea, câți au drept de vot, câți au cărcime și câți vënd otrava lor numită rachiu în puticile lor infecte? etc.

A urmat apoi cu o vorbire mai lungă baronul Solymossy Lajos, deputatul Boroșineului. A vorbit despre socialism zicând, că acesta ar înceta, îndată-ce ar fi striviți agitatorii dintre socialiști. Trecând apoi la chestia fidei comisiilor, dînsul constată, că ar fi rău a le sista; tocmai dimpotrivă — zice — acestea trebuiesc menținute și sporite chiar. Mai pe larg a vorbit apoi despre latifundiul, cari servesc mari scopuri naționale.

În fine a vorbit deputatul Marjay Péter, zăgrăvind și dînsul un trist tablou despre situația grea a micilor proprietari și cerând pentru aceștia mai mare sprigin din partea ministrului.

La finea ședinței ministrul-president a prezentat o propunere, ca ședințele camerei să se lungească peste oară obișnuită, anume începând de Luni viitoare până la încheierea dezbaterilor asupra bugetului să se țină ședințele până la oarele 3 după amiază.

Propunerea primului ministru a fost primită bine, asupra ei se va decide însă în ședința viitoare.

DIN ROMANIA

Atât Marți, cât și Mercuri și Joi în București s'a continuat cu demonstrațiunile împotriva tribunalului de arbitri instituit în afacerea Hallier.

ECONOMIE.

Cereale (bucate).

De aci încolo prețurile pe piețe se scotesc în coroane și după 50 chilograme, ear' nu ca și până acum, după măsura metrică (10) chilograme).

Prețurile dela 17 Martie n.

In Arad:

Grâul cel mai bun	cor. 6 80—6 90.
Grâu mijlociu	6 70—6 80.
Cucuruz	4.40—4.50.
Săcară	5 50.
Orz	5.30.
Ovăș	4.25.

Cursul pieței din Arad.

Hârtie-monetă română	Cump. n. 9-48	vând	9.52
Lire turcești	—	—	—
Imperiali (15 R. aur)	18.90	—	19.—
Ruble rusești 100 à	126.—	—	127.—
Galbeni	5.58	—	5.62
Napoleon-d'or	9.48	—	9.55
100 Marce germane	58.50	—	58.95
Livre sterling	11.90	—	12.50

Spiri:

Spiri rafinat; cu toptanu	21 lan.	55.50
" " cu micu		56.50
" brut cu toptanu		54.50
" " cu mic		55.50

Porci:

(Piața Steinbruch)

Ungari; greutate:		
bătrâni 320—380 kg.	40—42.	cr. p. kg.
tineri 320—390 "	44—44.5	" " "
" 250—390 "	44—45	" " "
" până 250 "	45—46	" " "
mijlocie 240—260 "	47.5—48	" " "

O carte bună Distinsul nostru profesor din Brașov, Dl Vasile Goldis a lucra o folositoare carte școlară: „Geografia pentru școlile populare, întocmită pe baza planului Ministerial de învățământ. Partea primă (pentru clasele III și IV), cu numeroase ilustrațiuni și hărți colorate.” editura librăriei Ciurecu Brașov. Prețul unui exemplar 35 cr. Materialul tractat se estinde pe 68 pagini, în ordinea următoare: „1. Regiunile lumii, 2. Comuna, 3. Locuitorii și ocupațiunea lor, 4. Religiuinea și limba locuitorilor, 5. Hotarul comunei, 6. Drumurile, 7. Apele curgătoare, 8. Apele stătătoare, 9. Mijloacele de comunicațiune, 10. Insulă, peninsula, golf, 11. Sesul, 12. Dealuri și văi, 13. Orizonul, 14. Desemnarea regiunilor lumii, 15. Harta, 16. Cercul, 17. Comitatul, 18. Ungaria. — II. „Ungaria și Europa.” (Materialul clasei a IV a.) Ținutul muntos din Sudost. Câmpia Ungariei. Ținutul muntos Nordostic, Ținutul muntos Nordvestic, Ținutul deluros Sudvestic. Orașul Fiume și ținutul lui. Ungaria în genere. Țerile aparținătoare Ungariei. Europa în genere.” La toate capitulele e alăturată câte o hartă colorată.

O recomandăm cu toată căldura învățătorilor noștri.

„Biblioteca Teatrală”, apare în Brașov ediția Societății de teatru Român. Broșura, 7 cuprinde „Unde dai și unde creapă”, comedie în 2 acte Al. Cosmar, localisată de Iuliu Popescu. Numele dlui Iuliu Popescu, mai ales ca traducător și localisator al mai multor piese de teatru, este cunoscut și apreciat la noi. D-sa a tradus și „Bustul”, jucat cu atâta succes de diletanții români din Sibiu, înainte cu 5 ani. Piesa de mai sus desigur va fi primită cu plăcere și diletanții români vor juca-o cu predilecție. Noi o recomandăm cu toată căldura. Este o localisare bună a unei piese teatrale de valoare.

A apărut în editura de arte grafice „Minerva” din București „Călimdarul Minervei” pe anul 1900 cuprinde o mulțime de lucruri frumoase și instructive.

Calindarul nostru

pe anul bisect 1900

ca prim călimdar scos în tipografia noastră

a apărut tocmai acum

cu ilustrațiuni, cu un bogat și variat cuprins literar.

Prețul 30 cr.

plus 5 cr. poro postal.

Doritorii de a și-l procura sunt rugați

a se adresa la

Administrația „Tribunei Poporului”

La comande mai mari de 10 exemplare

dăm 20% rabat.

ADMINISTRAȚIA

„Tribunei Poporului”.

A apărut

Și să află de vânzare la administrația „Trib. Poporului”

următoarele opuri:

1.) „Calendarul nostru” — pe 1900. prețul	— — — — —	cor. —.60 fil.
2.) „Amicu Poporului” — de Titus Vuculescu, pretor. Indreptar practic în cauze administrative. Prețul	— — — — —	„ 1.— „
3.) „Lupta pentru drept de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcățean, prețul	— — — — —	„ 2.— „
4.) „Judecătorilele cu jurații” — de Teodor V. Păcățeanu, prețul	— — — — —	„ —80 „
5.) „Libertatea” — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățeanu, prețul	— — — — —	„ 2.— „
6.) „Principiile politice”, după Dr. T de Holtzendorf, de T. Păcățeanu —prețul	— — — — —	„ 4.— „
7.) „Caractere morale” — exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popoa, profesor în Brașov. Prețul.	— — — — —	„ 2.50 „
8.) „Războiul pentru neatârare” și „Povestea unei coroane de oțel” ambele de George Coșbuc. Prețul Războiului	— — — — —	„ 1.20 „
Prețul „Coroanei”	— — — — —	„ 1.60 „
9.) „Din vremuri apuse” — de Judita Secula nasc. Truția — prețul	— — — — —	„ 1.— „
10.) „Vieritul” — de Petru Vancu, prețul	— — — — —	„ 1.— „
11.) „Teoria Dramei” — de Dr. Iosif Blaga. Prețul:	— — — — —	„ 3.60 „
12.) „Juvenilia” — de Sextil Pușcariu. Preț:	— — — — —	„ 1.60 „
13.) „Cuvântări bisericești” — traduse de Ioan Genț. Preț.	— — — — —	„ 5.— „
14.) „Pribeag” — de Ioan Iosif Sceopul, preț	— — — — —	„ 1.50 „
15.) Instrucțiuni populare despre Datorințele și Drepturile purtătorului de dare edate de Vilhelm Niemandz prețul	— — — — —	„ 1.20 „
16.) „Liturgia Stului Ioan Crisostom” (pe note) pentru cor mixt pe 4 voci — de Nicolae Stefu învățator în Arad. Aceasta liturgie conține toate cântările liturgice, ce are să răspundă corul în Dumineci și sărbători. Pe lângă acestea mai conține imoase pricesne și un adaus de cântece populare. Toate imnele se pot cânta și numai pe 2—3 voci. Prețul unui exemplar s'a redus dela 6 la 5 coroane.		

La comande să se mai adauge de fiecare op 10 fileri spese postale.